The Zionism of Yeshayahu

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com



<u>Introduction</u>

1. Shemuel II 5:7

וַיִּלְכֹּד דָּוָד אֵת מְצֻדַת צִיּוֹן הִיא עִיר דָּוָד:

And David captured the Fortress of Zion; this is the City of David.

2. Zion in Tanach Yirmiyahu: 26 Tehillim: 37 Yeshayahu: 47

The List

3.	בת ציון	
	1. 1:8	וְנוֹתְרָה בַת צִיּוֹן כְּסֻכָּה בְכָרֶם
	2. 3:16	וַיּאֹמֶר ד' יַעַן כִּי גָבְהוּ בְּנוֹת צִיּון
	3. 3:17	וְשִׂפַּח ד' קָדְקֹד בְּנוֹת צִיּוֹן
	4. 4:4	אָם רָחַץ ד' אָת צֹאַת בְּנוֹת צִיּוֹן
	5. 10:32	יְנֹפֵף יָדוֹ הַר בית בַּת צִיּוֹן גִּבְעַת יְרוּשֶׁלָם
	6. 16:1	שָׁלְחוּ כַר מֹשֵׁל אֶבֶץ מִסֶּלַע מִדְבָּרָה אֶל הַר בַּת צִיּוֹן
	7. 37:22	בָּזָה לְךָּ לָעֲגָה לְךָּ בְּתוּלַת בַּת צִיּוֹן אַחֲרֶיךִּ רֹאשׁ הַנִיעָה בַּת יְרוּשֶׁלָם
	8. 52:2	הָתְפַּתְּחִי מוֹסְרֵי צַנָּארֵךְ שְׁבִיָּה בַּת צִיּוֹן
	9. 62:11	הָנָה ד' הִשְׁמִיעַ אֶל קְצֵה הָאָרֶץ אִמְרוּ לְבַת צִיּוֹן הָנָה יִשְׁעֵךְ בָּא

4. הר ציון

1.	4:5	וּבָרָא ד' עַל כָּל מְכוֹן הַר צִיּוֹן
2.	8:18	ד' צְבָקוֹת הַשֹּׁכֵן בְּהַר צִיּוֹן
3.	10:12	וְהָיָה כִּי יְבַצַּע ד' אֶת כָּל מֵעֲשֵׂהוּ בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשֶׁלָם
4.	18:7	אָל מְקוֹם שֵׁם ד' צְבָקוֹת הַר צִיּוֹן
5.	24:23	כִּי מֶלַךְ ד' צְבָקוֹת בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשֶׁלַם
6.	29:8	וְהַנָּה עָיֵף וְנַפְשׁוֹ שׁוֹקֵקָה כֵּן יִהְיֶה הָמוֹן כָּל הַגוֹיִם הַצִּבְאִים עַל הַר צִיּוֹן
7.	31:4	כֵּן יֵרָד ד' צבקות לְצְבּאׁ עַל הַר צִיּוֹן וְעַל גִּבְעָתָה
8.	37:32	כִּי מִירוּשֶׁלַם תַּצֵא שָׁאֵרִית וּפְלֵיטָה מֵהַר צִיּוֹן

5. ציון - A place for the worthy

1.	1:27	צִיּוֹן בְּמִשְׁפָּט תִּפֶּדֶה
2.	2:3	כִּי מִצִּיוֹן הַצֵא תוֹרָה וּדְבַר ד' מִירוּשָׁלָם
3.	4:3	וְהָנָה הַנִּשְׁאָר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתָר בִּירוּשָׁלַם קָדוֹשׁ יֵאָמֶר לוֹ
4.	33:5	שֹׁכֵן מָרוֹם מִלֵּא צִיּוֹן מִשְׁפָּט וּצְדָקָה
5.	33:14	פָּחָדוּ בָצִיּוֹן חַטָּאִים אָחָזָה רְעָדָה חֲנֵפִים

6. ציון - A place of Divine protection

7. 10:24	אַל תִּירָא עַמִּי וֹשֵב צִיּוֹן מֵאַשׁוּר
8. 12:6	צַהָלִי וַרֹנִּי יוֹשֶׁבֶת צִּיּוֹן
9. 14:32	כִּי ד' יִסַד צִיּוֹן וּבָה יֶחֶסוּ עֲנְיֵי עַמּוֹ
10. 28:16	כה אָמֵר ד' ד' הִנְנִי יִסַד בְּצִיּוֹן אָבֶן אָבֶן בֹּחַן פִּנַּת יִקְרַת
11.30:19	כִּי עַם בְּצִיּוֹן יֵשֵׁב בִּירוּשָׁלָם בָּכוֹ לֹא תִבְכֶּה
12.31:9	נְאָם ד' אֲשֶׁר אוּר לוֹ בְּצִיּוֹן וְתַנּוּר לוֹ בִּירוּשֶׁלָם
13.33:20	חֲזָה צִיּוֹן קִרְיַת מוֹעֲדֵנוּ עֵינֶיךָ תִרְאֶינָה יְרוּשָׁלַם נָנֶה שַׁאֲנֶן
14.34:8	כִּי יוֹם נָקָם לַד' שְׁנַת שָׁלּוּמִים לְרִיב צִּיּוֹן
15.35:10	וּפְדוּיֵי ד' יְשֵׁבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרָנָּה
16.40:9	עַל הַר גָּבֹהַ עֲלִי לָךְ מְבַשֶּׂרֶת צִיּוֹן הָרִימִי בַכֹּחַ קוֹלֵךְ
17.41:27	ראשון לְצִיּוֹן הָנֵה הִנָּם וְלִירוּשָׁלַם מְבַשֵּׁר אֶתַּן

18.46:13	וְנָתַתִּי בְצִיּוֹן הְשׁוּעָה לְיִשְׂרָאֵל תִּפְאַרְתִּי
19.49:14	וַתּאֹמֶר צִיּוֹן עֲזָבַנִי ד' וַד' שְׁכֵחָנִי
20.51:3	כִּי נָחַם ד' צִיּוֹן נָחַם כָּל חָרְבֹתֶיהָ
21.51:11	וּפְדוּיֵי ד' יְשׁוּבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרַנָּה
22.51:16	לְנָטֹעַ שָׁמַיִם וְלִיסֹד אָרֶץ וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עַמִּי אָתָּה
23.52:1	עוּרִי עוּרִי לִבְשִׁי עֵזַּךְ צִיּוֹן לִבְשִׁי בִּגְדֵי תִפְאַרְתַּךְ יְרוּשָׁלַם
24. 52:7	מְבַשֵּׂר טוֹב מַשְׁמִיעַ יְשׁוּעָה אֹמֵר לְצִיּוֹן מָלַךְּ אלקיךְ
25.52:8	כִּי עַיִן בְּעַיִן יִרְאוּ בְּשׁוּב ד' צִיּוֹן
26. 59:20	וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי פֶּשַׁע בְּיַעֲקֹב
27.60:14	וְקָרְאוּ לָךְ עִיר ד' צִיּוֹן קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל
28.61:3	לָשֹוּם לַאֲבֵלֵי צִיּוֹן לָתֵת לָהֶם פְּאֵר תַּחַת אֵפֶּר
29.62:1	לְמַעַן צִיּוֹן לֹא אֶחֱשֶׁה וּלְמַעַן יְרוּשֶׁלַם לֹא אֶשְׁקוֹט
30. 64:9	עָרֵי קָדְשָׁדְּ הָיוּ מִדְבָּר צִיּוֹן מִדְבָּר הָיָתָה יְרוּשָׁלַם שְׁמָמָה
31.66:8	כִּי חָלָה גַּם יָלְדָה צִיּוֹן אֶת בָּנֶיהָ

7. Yeshayahu 1:1

ָחַזוֹן יִשַׁעִיָהוּ בֶן אָמוֹץ אֲשֶׁר חָזָה עַל יִהוּדָה וִירוּשַׁלָם בִּימֵי עַזּיָהוּ יוֹתַם אָחַז יִחִזְקיָהוּ מַלְבֵי יִהוּדָה:

The vision of Yeshayahu, son of Amotz, who foresaw upon Judea and Jerusalem in days of Uziahu, Yotam, Achaz, Chizkiyahu, kings of Judea.

<u>Layer 1</u>

8. Yeshayahu 2:2-3 (JPS 1985 edition, courtesy Sefaria.org)

וְהָיָה בָּאַחַרִית הַיָּמִים נָכוֹן יִהְיֶה הַר בֵּית ד' בְּראֹש הֶהָרִים וְנִשֶּׂא מִגְּבָעוֹת וְנָהַרוּ אֵלָיו כָּל הַגּוֹיִם: וְהָלְכוּ עַמִּים נָכוֹן יִהְיֶה הַר בֵּית ד' בְּראֹש הֶהָרִים וְנִשֶּׂא מִגְּבָעוֹת וְנָהָר וֹיְ מִירוּשֶׁלָם: אֶל בֵּית אֱלֹקֵי יַעַלְב וְיֹרָנוּ מִדְרָכִיו וְנַלְכָה בְּאֹרְחֹתִיו <u>כִּי מִצִּיּוֹן תַּצֵא תוֹרָה</u> וּדְבַר ד' מִירוּשֶׁלָם:

In the days to come, The Mount of the Lord's House Shall stand firm above the mountains And tower above the hills; And all the nations Shall gaze on it with joy. And the many peoples shall go and say: "Come, Let us go up to the Mount of the Lord, To the House of the Gd of Jacob; That He may instruct us in His ways, And that we may walk in His paths." For instruction shall come forth from Zion, The word of the Lord from Jerusalem.

9. Devarim 17:8-11 (JPS 1985 edition, courtesy Sefaria.org)

כִּי יִפָּלָא מִמְּךּ דָבָר לַמִּשְׁפָּט בֵּין דָּם לְדָם בֵּין דִּין לְדִין וּבֵין נֶגַע לָנֶגַע דְּבָרֵי רִיבֹת בִּשְׁעֶרֶיךְ <u>וְקַמְתַּ וְעַלִיתַ אֱלֹ הַמַּקוֹם אֲשֶׁר יִבְּידוּ וְבֵין נְגַע לָנֶגַע דְּבְרֵי רִיבֹת בִּשְׁעֶרֶיךְ וְעֲשֹׁיתָ עַל פִּי הַבְּּבָר אֲשֶׁר יִגִּידוּ לְךּ מִן הַמְּקוֹם וּבָּר אֲשֶׁר יִצִידוּ לְךּ מִן הַמְּקוֹם הָהָה בַּיָּמִים הָהָם וְדָרַשְׁתָ וְהִגִּידוּ לְךּ אֵת דְּבַר הַמִּשְׁפָּט וְעֲשִׂר יִאמְרוּ לְךָּ תַּעֲשֶׂר יִוֹרוּדָּ: עַל פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יוֹרוּדְּ וְעֵל הַמִּשְׁכָּט אֲשֶׁר יאֹמְרוּ לְךְּ תַּעֲשֶׂה לֹא תָסוּר מִן הַדְּבָר אֲשֶׁר יִנִּיזוּ לְדִּ יְנִשְׁרְאָל: יַגִּידוּ לְדִּ יָמִין וּשְׁמֹאֹל:</u>

If a case is too baffling for you to decide, be it a controversy over homicide, civil law, or assault—matters of dispute in your courts—you shall promptly repair to the place that the Lord your Gd will have chosen, and appear before the levitical priests, or the magistrate in charge at the time, and present your problem. When they have announced to you the verdict in the case, you shall carry out the verdict that is announced to you from that place that the Lord chose, observing scrupulously all their instructions to you. You shall act in accordance with the instructions given you and the ruling handed down to you; you must not deviate from the verdict that they announce to you either to the right or to the left.

10. Devarim 17:14-17 (JPS 1985 edition, courtesy Sefaria.org)

כִּי תָבֹא אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר ד' אלקיף נֹתֵן לֶךְ וִירְשְׁתָּה וְיָשַׁבְתָּה בָּה וְאָמַרְתָּ אֲשִׁימָה עַלִי מֶלֶךְ כְּכֶל הָגוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבֹתִי: שוֹם תָּשִׁים עַלֶּיךְ מֶלֶךְ לְאׁ תּוּכֵל לָתֵת עָלֶיךְ אִישׁ נָכְרִי אֲשֶׁר לֹא אָחִיךְ הוּא: רַק לֹא יַרְבֶּה לֹו סוּסִים וְלֹא יָשִׁיב אֶת הָעָם מִצְרִיְמָה לְמַעַן הַרְבּוֹת סוּס וַד' אָמַר לָכֶם לֹא תֹסְפוּן לָשׁוּב בַּדְּרֶךְ הַזֶּה עוֹד: וְלֹא יַרְבֶּה לֹו נָשִׁים וְלֹא יָסוּר לְבָבוֹ וְכֶסֶף וְזָהָב לֹא יַרְבֶּה לֹו מאדי

If, after you have entered the land that the Lord your Gd has assigned to you, and taken possession of it and settled in it, you decide, "I will set a king over me, as do all the nations about me," you shall be free to set a king over yourself, one chosen by the Lord your Gd. Be sure to set as king over yourself one of your own people; you must not set a foreigner over you, one who is not your kinsman. Moreover, he shall not keep many horses or send people back to

Egypt to add to his horses, since the Lord has warned you, "You must not go back that way again." And he shall not have many wives, lest his heart go astray; nor shall he amass silver and gold to excess.

11. Yeshayahu 2:7-8, 2:12-16 (JPS 1985 edition, courtesy Sefaria.org)

ַנִּתְּמֶלָא אַרְצוֹ כֶּסֶף וְזָהָב וְאֵין קֵצֶה לְאֹצְרֹתָיו וַתִּמֶּלֵא אַרְצוֹ סוּסִים וְאֵין קֵצֶה לְמַרְכְּבֹתָיו: וַתִּמֶּלֵא אַרְצוֹ מָשְׁתְשׁׁה יָדָיו יִשְׁתַּחֲווּ לְאֲשֶׁר עְשוּ אצבּעֹתיו:

כִּי יוֹם לַד' צְבָקוֹת עַל כָּל גָּאָה וָרָם וְעַל כָּל נִשָּׂא וְשָׁפֵל: וְעַל כָּל אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן הָרָמִים וְהַנְּשָׂאִים וְעַל כָּל אַלוֹנֵי הַבְּשָׁן: וְעַל כָּל הָהָרים הָרָמִים וְעַל כָּל הָגָבָעוֹת הַנְּשָׂאוֹת: וְעַל כָּל מָגִדָּל גַּבֹה וְעַל כָּל חוֹמָה בִצוּרָה: וְעַל כַּל אָנִיוֹת תַּרְשִׁישׁ וְעַל כַּל שָׁכִיּוֹת הַחָּמְדָּה:

Their land is full of silver and gold, There is no limit to their treasures; Their land is full of horses, There is no limit to their chariots. And their land is full of idols; They bow down to the work of their hands, To what their own fingers have wrought.

For the Lord of Hosts has ready a day Against all that is proud and arrogant, Against all that is lofty—so that it is brought low: Against all the cedars of Lebanon, Tall and stately, And all the oaks of Bashan; Against all the high mountains And all the lofty hills; Against every soaring tower And every mighty wall; Against all the ships of Tarshish And all the gallant barks.

<u>Layer 2</u>

12. Yeshayahu 19:18-25

בּיוֹם הָהוּא יִהְיוּ חָמֵשׁ עָרִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מְדַבְּרוֹת שְׂפַת כְּנַעַן וְנִשְׁבָּעוֹת לֵד' צְבָקוֹת עִיר הַהֶּרֶס יֵאָמֵר לְאֶחָת: בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיָה מִזְבֵּח לַד' בְּתוֹךְ אֶרֶץ מִצְרָיִם הַהוּא יִהְיָה לְאוֹת וּלְעֵד לִד' צְבָקוֹת בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם כִּי יִצְעֲקוּ אֶל ד' מִפְּנֵי לְחָצִים וְיִשְׁלֵח לְאָרַ לָד' וְנָעְתַּר לָהֶם וֹנְדְע ד' לְבִיּים הָהוּא וְעָבְדוּ זֶבָח וּמְנְחָה וְנָדְרוּ נֵדֶר לֵד' וְשִׁלֵמוּ: וְנָגַף ד' אֶת מִצְרַיִם נָגֹף וְרָפוֹא וְשָׁבוּ עַדְ ד' וְנֶעְתַּר לָהֶם וּרְפָּאָם: בְּיוֹם הָהוּא יִהְיֶה וִשְּׁרָא אֲשׁוּר בְּמִצְרַיִם וּמִצְרַיִם בְּאשׁוּר וְעָבְדוּ מִצְרִיִם אֶת אַשְׁרָה וַבָּא אֲשׁוּר בְּמִצְרָיִם וּמְצְרַיִם וּמְצְרַיִם וּמְצְרַיִם אָת אֲשׁוּר וְנַקְרוּ בַּיוֹם הָהוּא יִהְיֶה יִשְׂרָאֵל שְׁלִישִׁיָּה לְמִצְרַיִם הְוֹא יִהְיָה הַאָּרִץ: אֲשׁוּר בָּרֵכִי דִּא אֲשׁוּר בָּרֵכִי הַאָּבְיוֹת לָאמֹר בַּרוּה עַמִי מְצְרִיִם וּמְצַשֵּׁה יַדִי אֲשׁוּר וְנַחָלַתִי יִשְׂרָאֵל:

On that day, five cities in the land of Egypt will speak the language of Canaan and swear by Hashem, Lord of multitudes; one of them shall be called "City of Destruction". On that day, there will be an altar of Gd in the land of Egypt, and a monument for Gd at her border. And it will be a sign and witness for Hashem, Lord of multitudes, in the land of Egypt: when they cry out to Gd before their oppressors, and He will send them a redeemer and leader, who will save them. And Gd will be known to Egypt, and Egypt shall know Gd on that day, and they will serve Gd with sacrifices and gifts, and they will vow to Gd and fulfill it. And Gd will strike Egypt, striking and healing, and they will return to Gd, and Gd will respond to them and heal them. On that day, there will be a road from Egypt toward Assyria, and Assyria will come to Egypt and Egypt to Assyria, and Egypt will serve with Assyria. On that day Israel will be a triad with Egypt and Assyria, blessing in the midst of the land, as Gd has blessed it, saying, "Blessed is My nation Egypt, the work of My hand Assyria, My portion Israel."

13. Eichah 4:17, 5:6, Melachim II 15:19, Hosheia 12:2

עוֹדֵינוּ הַכְלֵינָה עֵינֵינוּ אֶל־עֶזְרָתַנוּ הָבֶל בְּצִפָּיָתַנוּ צִפִּׁינוּ אֶל־גָּוִי לָא יוֹשְׁעַ: מִצְרִיִם נַתַנּוּ יַד אֵשׁוּר לִשִּׁבֹּעַ לָחֵם:

בָּא פָוּל מֶלֶּדְ־אַשׁוּר עַל־הָאָָרֶץ וַיִּמָּן מְנַחֵם לְפֿוּל אֶלֶף כִּכּר־כֵּסֶף לִהְיָוֹת יָדִיוֹ אִתְּוֹ לְהַחְזִיק הַמַּמְלָּכָה בְּיָדְוֹ: אֶפְרִיִם רֹעָה רוּחַ וְרֹדֵף קָדִים כָּל־הַ"ּוֹם כָּזָב וָשָׁד יַרְבֶּה וּבְרִית עִם־אַשְּוּר יִכְרֹתוּ וְשֶׁמֶן לְמִצְרֵיִם יוּבֵל:

Our eyes are still finished, waiting for empty help; in our hopes we anticipated a nation which does not save.

We gave our hand to Egypt; to Assyria, to be sated with bread.

King Pul of Assyria came upon the land, and Menachem gave Pul 1,000 silver *kikar* to aid him, to keep the kingdom in his hands.

Ephraim joins with the wind, pursuing the east wind all day, increasing lies and theft. They make a covenant with Assyria, and oil is brought to Egypt.

14. Rashi to Yeshayahu 19:24

ואמר הנביא על ידי הנס שיעשה לחזקיהו יגדל שם של ישראל למעלה ויהיו חשובים כאחת מאלו הממלכות לברכה ולגדולה: The prophet said that via the miracle He performs for Chizkiyahu, the name of Israel will be elevated, and Israel will be viewed like one of these nations, for blessing and greatness.

Layer 3

15. Melachim II 18:15-16 (JPS 1985 edition, courtesy Sefaria.org)

וַיָּתֵן חִזְקיָה אֶת כָּל הַכֶּסֶף הַנָּמְצָא בֵית ד' וּבָאֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶך: בָּעֵת הַהִיא קצַץ חִזְקיָה אֶת דַּלְתוֹת הַיכַל ד' וְאֶת הָאֹמְנוֹת אֲשֶׁר צָפָּה חִזְקיָה מֶלֶךּ יְהוּדָה וַיִּתְנִם לְמֵלֶךְ אַשׁוּר:

Hezekiah gave him all the silver that was on hand in the House of the Lord and in the treasuries of the palace. At that time Hezekiah cut down the doors and the doorposts of the Temple of the Lord, which King Hezekiah had overlaid [with gold], and gave them to the king of Assyria.

16. Bereishit 12:2-3

ָוָאֶעֶשִׂדּ לְגוֹי גָּדִוֹלְ וַאָבֶרֶכְדִּ וַאָגַדְּלָה שְׁמֶדּ וָהָיֵה בָּרָכָה: וַאֲבָרֵכָה מְבָרֶכֶידּ וַּמְקּלֶּךְדּ אָאֹר וְנִבְרְכִוּ בִדְּ כִּל מִשְׁפְּחֹת הָאָדָמָה:

And I will make you a great nation, and I will bless you and I will elevate your name, and you shall be a blessing. And I will bless those who bless you, and those who curse you I shall curse, and through you all of the families of the land shall be blessed.

17. Devarim 28:10

ּ וָרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ד' נִקְרָא עָלֶידְ וְיָרְאוּ מִמֶּדָ:

And all of the nations of the land will see that the Name of Gd is called upon you, and they will be in awe of you.